

DEDICADA ALS QUATRE BISBES NATS A MENORCA

Antoni Tudurí

Secció de
genealogia de
l'Ateneu de Maó

Les nits xafogoses d'estiu són propícies a l'insomni. Açò em va passar, ja fa un munt d'anys (cap allà l'any 1980), que no podent dormir, en lloc de comptar ovelles botant tanques, em vaig dedicar a fer anar la imaginació i, passant revista als catedràtics d'universitat d'origen menorquí, en vaig localitzar 6. Per aquell temps, Menorca tenia poc més de 50.000 habitants i, per tant, l'índex de catedràtics venia a ser d'un per a cada 8.000 menorquins, miler amunt, miler avall. Seguint amb les elucubracions nocturnes, Espanya tenia, cap a l'any 1980, una població d'uns 38 milions de ciutadans i si s'apliqués a tota Espanya aquell índex d'un catedràtic per cada 8.000 habitants, resultaria que a l'Estat li corresponien unes 4.470 càtedres i considerant que el número d'universitats era de 33, la quota mitjana de càtedres per universitat era de 135, xifra molt alta al meu entendre. Fets aquests càlculs mentals, vaig poder conciliar el son, un cop intuït que la *ratio* de catedràtics menorquins *per capita* devia ser bastant més alt que la de la resta de l'Estat.

No passeu cap pena, que no parlaré de la genealogia dels catedràtics universitaris menorquins. Aquesta introducció

l'he feta per mor d'una altra nit de insomni, quan vaig trobar, trastejant per internet, una ressenya d'un llibre escrit a quatre mans (Miquel Àngel Casanovas Camps, Marc Pallicer Benejam, Guillem Pons Pons i Miquel Àngel Limón Pons) on s'explicava la vida dels 4 bisbes menorquins de naixement (Guillem Gonyalons (1642-1708), Antoni Vila (1747-1807), Manuel Moll (1897-1972) i Sebastià Taltavull (1948-)). Em va semblar que l'índex de bisbes menorquins al llarg de tota la història, era moltíssim baix.

I ara ve el més bo d'aquesta disquisició: la genealogia, germana petita i pobra de la Història, ens permet relacionar les persones i veure si hi ha alguna correlació, tal com acostumo a fer cada final de les miscel·lànies quinzenals, amb allò dels *lligams de sang* i els *bots*. I què va fer un servidor?.

Un servidor de tots vostès va cercar les arrels dels quatre bisbes i va mirar si l'actual bisbe auxiliar de Barcelona tenia res a veure (familiarment, és clar), amb els tres bisbes anteriors i, *bingo*, com diuen ara el que Arquimedes de Siracusa deia *eureka*. El bisbe Taltavull té relacions de sang directes amb els bis-

Guillem Gonyalons

Manuel Moll

Antoni Vila

Sebastià Taltavull

bes Gonyalons, Vila i Moll. Al manco, així és considerant les llistes i dades genealògiques de que disposem. En el cas de la relació entre Sebastià Taltavull i Guillem Gonyalons, cal anar fins el matrimoni entre Miquel Coll Olivar i Eulàlia Alzina Coll (any 1588) i el nombre de bots mínim és de 16. Si es tracta de la relació entre el bisbe Taltavull i el bisbe Vila, el número de bots és de 14 i

cal anar fins el matrimoni entre Cristòfol Salord Llobera i Joana Bagur Marcadal (any 1640), mentre que la connexió entre el bisbe Taltavull i el bisbe Moll es creua amb Antoni Moll Barber, casat tres vegades, la primera amb Magdalena Benejam Monjo (1760), branca de la que surt el bisbe Taltavull, la segona amb Margarita Moll Benejam (1771) que genera la branca del bisbe Moll i una tercera amb Catalina Piris Torres (1797), unió de la que neix Marc Moll Piris, però que no afecta a les relacions entre els bisbes.

Com podreu observar, la genealogia ens permet practicar uns jocs d'imaginació que poden ajudar a crear *històries* prou entretingudes. Vull suposar que, probablement, cap dels quatre autors d'aquest llibre, podia imaginar aquestes relacions familiars. O potser sí, vés a saber.

Acabant com sempre, un servidor té relacions directes amb els 4 bisbes: amb el bisbe Taltavull hi ha 334 línies, amb 20 bots; amb el bisbe Moll les línies són 77 i els bots mínims són 20, amb el bisbe Vila els lligams són 4 i els bots 18, mentre que, finalment, amb el bisbe Gonyalons les línies són 5 i els bots 16. Als companys Antoni Guasch i Rafael Aedo els he deixat descansar aquesta vegada.